

และทัพเจ้า

พระพงษ์ สุริยวงศ์

ข้าพเจ้าต้องขอกราบอภัยจากท่านผู้อ่านที่เคารพ และมิตรที่รักไว้ ณ ที่นี้ด้วย เพราะข้าพเจ้าไม่ใช่ช่างเขียนหรือนักประพันธ์ใด ๆ ข้าพเจ้าเป็นเพียงนักเรียน อาจจะด้อยด้วยภาษาหนังสือทางบทประพันธ์บ้าง แต่คำพูดที่ข้าพเจ้าเก็บนำมาเล่าสู่ท่านฟังนั้น ล้วนแล้วแต่เป็นคำพูดที่ข้าพเจ้าจำและพยายามจดจำจากคำพูดของท่านอาจารย์ใหญ่แทบทั้งสิ้น เนื้อแท้และจุดประสงค์ของข้าพเจ้าจะขอกล่าวมีดังนี้

นับตั้งแต่ข้าพเจ้าย่างเท้าเข้ามาใน ร.ร. ช่างกตปทมวัน ข้าพเจ้ารู้สึกค้นคว้าค้นหาในสภาพของ ร.ร. นี้ “ข้าพเจ้ารู้สึกภูมิใจเป็นที่สุดในชีวิต” บางที่ท่านผู้อ่านคงจะพิศวงงงกันไปกับคำพูดของข้าพเจ้าก็ได้ ทำไมข้าพเจ้าจึงพูดเช่นนั้น ฟังสิครับว่าทำไมถึงพูดเช่นนั้น

ข้าพเจ้ามีความมั่นใจอยู่เสมอว่า เมื่อข้าพเจ้าจบมัธยมปีที่ ๖ ข้าพเจ้าจะต้องเข้าเรียนช่างกต พอข้าพเจ้าสำเร็จจาก ร.ร. ไฟศาลาศึกษา ข้าพเจ้าจึงถือใบประกาศนียบัตรมาสมัครเข้าช่างกต วันนั้นข้าพเจ้าจำได้ว่าเป็นวันที่ ๓๕ เมษายน พ.ศ. ๒๔๙๘ พอวันที่ ๓๓ เมษายน พ.ศ. ๒๔๙๘ ก็เป็นวันสอบคัดเลือก ผลปรากฏว่าข้าพเจ้าได้อยู่ในจำนวนพวกที่ได้ด้วย ซึ่งนำความภาคภูมิใจมาสู่ข้าพเจ้าเป็นอย่างยิ่ง

พอข้าพเจ้าเข้ามาเรียนอยู่ชั้นปีที่ ๓ ข้าพเจ้ารู้สึกกลัวท่านอาจารย์ใหญ่มาก เพราะอะไรถึงเป็นเช่นนั้น ทั้ง ๆ ที่ท่านไม่เคยทำอะไรให้ข้าพเจ้าเลย แต่ลักษณะท่าทางของท่านเป็นที่หน้าเกรงขาม ข้าพเจ้าได้ยินท่านกล่าวตักเตือนดังด่อน ข้าพเจ้าจะขอพูดเป็นความสัตย์จริงว่าท่านอาจารย์ใหญ่ ท่านเป็นคนพูดจริงและชอบให้อภัยแก่ผู้ผิดเสมอ ถ้าหากผู้กระทำความผิดร้ายกาจเสีย ท่านจะทงปดอบและตักเตือนทุกสิ่งทุกอย่าง โดยเฉพาะท่านเป็นผู้ที่เมตตาการุณา ข้าพเจ้าไม่ได้ยกยอท่าน ข้าพเจ้าพูดตามความนึกคิด และพูดด้วยจิตใจของข้าพเจ้าจริง ๆ และข้าพเจ้าเคยเห็นท่านกระทำดีเสมอมา

คอนนั้นคือขณะที่ข้าพเจ้ายังอยู่ปีที่ ๓ ข้าพเจ้าเข้าฝึกงาน การฝึกงานกมระเบียบทุกอย่าง ครึ่งที่จะเข้าฝึกงานก็ต้องเข้าแถวเสียก่อน และทุกคนต้องแต่งชุดใหม่ รู้สึกว่าพวกเราพร้อมใจกันมาก ตอนพักกลางวันทานอาหาร รู้สึกเหมือนว่าพวกเราอยู่ในอาณาจักรแห่งระเบียบ ทุก ๆ ครั้งที่จะทานอาหารก็ต้องจัดแถวเข้ากิน ไม่ใช่ต่างคนต่างเข้า และในคอนนั้นท่านอาจารย์ใหญ่ได้อนุเคราะห์ คือได้เลี้ยงอาหารกลางวันแก่พวกเรา จะต้องกินตามอันดับชนคือพวกเราก่อน

เพราะเราต้องให้เกียรติคุณพี่ แต่ต่อมาข้าพเจ้าชนบัต้องการกระทำเช่นนั้นไม่มี ก็รู้สึกเสียดใจ
และภารกิจอาหารก็ไม่เป็นระเบียบ ข้าพเจ้าอยากให้ทำเหมือนสมัยก่อนโน้น แต่ท่านอาจารย์ใหญ่
ได้บอกว่่านักเรียนของเรามาก และมีทั้งรอบเช้าและรอบบ่าย จะทำเช่นนั้นไม่ได้ จึงเป็นอันว่า
ข้าพเจ้าขอโทษของพวกเราก่อนด้วยดี จงกระทำทุกวันนี้

ข้าพเจ้ารู้สึกเสียดายอย่างมากที่ต้องเป็นเช่นนั้น แต่พวกเราเสียเลือดลม และ
พวกเราช่างกลทุกคนไม่เคยย่อท้อต่อมันเลย ข้าพเจ้าขณะนี้เป็นนักเรียนปีที่ ๓ รู้สึก
ว่าใหญ่สมควรอยู่ แต่จะเกินหน้าบรรดาคุณครูอาจารย์ไม่ได้ เพราะท่านเป็นผู้
ประสิทธิ์ประสาทวิชาให้แก่ข้าพเจ้า และมีมิตรด้วยความเต็มใจ

คงเป็นที่ทราบกันอยู่แล้วว่าโรงเรียนช่างกลเป็นโรงเรียนที่ค่อนข้างหนักไปทางช่างและปฏิบัติ
ดังนั้นทุก ๆ คนส่วนมากมักมีกำลังใจเข้มแข็งกับมัน งานทุกอย่างพวกเราไม่เคยบ่น ช่วยกันทำ
ช่วยกันประดิษฐ์ประดิษฐ์ งานทุกอย่างไม่ว่างานที่หนักหรืองานที่เบาเครื่องจักรกล ข้าพเจ้ายัง
อดนึกคิดถึงใจไม่ได้ว่า

เอาถ้าหากว่าโรงงานอุตสาหกรรมในเมืองไทยของเราทำอย่างเมืองนอกก็คงมีพวกเรา
ช่างกลนี้แหละเป็นกระดูกสันหลังของโรงงาน พอถึงกระหม่อมของเครื่องยนต์ ข้าพเจ้าก็อด
รำพันรำพันถึงความคิดที่ร่อยเปลวอย่าง อยากรู้อยากเห็นทำอะไรบ้าง บางครั้งยังนึกอยากมีโรงงาน
แต่ไหนแต่ไรครบครันเป็นเพียงนักเรียนเท่านั้น จะไม่ฝันมากไปก็ดีกว่าท่านผู้อ่านหัวเราะ ดังนั้น
ข้าพเจ้าจึงจะขอกราบท่านอาจารย์สักหน่อย อาจารย์ทุกท่านข้าพเจ้าขอกราบเท่าที่ประสิทธิ์
ประดาวิชา และจงกระทำทำให้ข้าพเจ้ากำลังจะไปยื่นหยัดคืออยู่กับโลกภายนอก ข้าพเจ้าจึง
อยากจะให้รุ่นน้อง ๆ จงฟังจดจำไว้ว่า ทุกสิ่งทุกอย่างถ้าหากมีความมานะ พยายาม และอดทน
ดังนั้นเราย่อมสำเร็จ จงอย่าทำในสิ่งที่ไม่ดี ๆ เช่นหยิ่งผยองจนเกินไป นี้ไม่ใช่ข้าพเจ้าจะคำหิ
เพียงแต่คัดค้านเท่านั้น จงให้ความเคารพ อ่อนน้อมต่อท่านคุณครูและอาจารย์ทุก ๆ ท่าน
ไม่ว่าจะได้สอนหรือไม่ และจงพยายามทำตามคำสั่งสอนของท่านอาจารย์ใหญ่ท่านแหละที่สม
ชอบคุณกับรุ่นน้อง และขอขอบคุณด้วยถ้าหากรุ่นน้อง ๆ ยังยินดีและฟังคำคัดค้านของข้าพเจ้า
โดยเฉพาะข้าพเจ้าที่กระเบียดที่สุด ถึงแม้จะไม่ได้สมัครอะไรก็ตามแต่ข้าพเจ้าจะเป็นหูเป็นตาแทน
ท่านอาจารย์อยู่เสมอ สวัสดี.